

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ОБЛІК

Стратегічна мета – сталий розвиток, вимагає суттєвих змін в усіх сферах економічної діяльності. Сучасний бухгалтерський облік і звітність не продукують весь спектр інформації, необхідної для управління цими процесами. Для розробки системи інформаційного забезпечення сталого розвитку в останній час генерується багато ідей, які з різних сторін розширюють рамки облікових процедур. Але повноцінний розвиток бухгалтерської науки можливий лише через системні зміни у теорії обліку. Впровадження екологічного обліку як важливої складової інформаційного забезпечення процесу сталого розвитку, в першу чергу, має торкнутися змін теоретичних облікових категорій: переорієнтація принципів, розширення об'єктів обліку та облікових вимірників, з'ясування вимагають рівні, об'єкти, предмет і цілі екологічного обліку.

Вітчизняні вчені, зокрема І.В. Замула [1], О.І. Гриценко [2], В.С. Лень [3], Л.А. Сахно [4] активно працюють над з'ясуванням сутності екологічного обліку, окреслення його рамок та визначення ролі в управлінні сталим розвитком.

Кожне підприємство розвивається у нерозривному зв'язку з економікою регіону. Можливості для розвитку зумовлені можливостями, які існують в даному регіоні, а вони в свою чергу багато в чому залежать від природних ресурсів, стану оточуючого природного середовища. Тому розробка системи показників екологічного обліку має підпорядковуватися загальній меті – організації екологічного обліку на регіональному та глобальному рівні. Збір однорідної та порівнювальної екологічної інформації, актуальної для конкретного регіону, дозволить створити гнучку систему управління екологічною складовою сталого розвитку.

Регіональний екологічний облік має включати комплекс взаємопов'язаних екологічних та економічних показників, які відповідатимуть Системі національних рахунків (System of National Accounts (SNA)) [5]:

- природні ресурси та їх комплекси: склад атмосферного повітря, водні ресурси, надра, ґрунт, ліса, флора і фауна;
- екологічні витрати та ефект від впроваджуваних ресурсозберігаючих і природоохоронних заходів;
- викиди забруднюючих речовин в навколишнє середовище.

Змістове наповнення показників має бути притаманним екологічним особливостям та основним економічним галузям конкретного регіону, відображати екологічні загрози та заходи по впровадженню ресурсозберігаючих технологій, розвиток альтернативних джерел енергії, обмеження забруднення

навколишнього середовища. Регіональний екологічний облік має узгоджуватися із стратегією розвитку регіону, він покликаний збалансувати економічні інтереси суб'єктів господарювання та екологічної безпеки регіону.

Регіональний екологічний облік обумовлений відмінністю між різними екологічними системами. Характерні риси:

1. Окрема екосистема.
2. Спільні екологічні ризики.
3. Природно-кліматичні особливості регіону.
4. Специфічний перелік об'єктів обліку: екологічних активів і екологічних процесів.

Охоплення обліком тільки сфери економічних відносин не відповідає потребам суспільства в отриманні об'єктивної інформації про наслідки впливу діяльності суб'єкту господарювання на оточуюче середовище. Зацікавлені в отриманні даних актуальних даних про екологічний стан і суб'єкти бізнесу, оскільки порушення екологічної рівноваги, а тим більше різного виду екологічні катастрофи, пов'язані і значними фінансовими ризиками. Тому регіональний екологічний облік має включати в себе широке коло не грошових показників, пов'язаних з експлуатацією природних ресурсів, їх наявністю, заходами щодо мінімізації негативного впливу життєдіяльності людей на природне середовище.

Список використаних інформаційних джерел

1. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки: монографія / І.В. Замула. – Житомир : ЖДТУ, 2010. – 440 с.
2. Гриценко О.І. Екологічний облік: визначення перспектив та основних засад упровадження / О.І. Гриценко // Економіка і суспільство. – Мукачівський державний університет. – 2016. – Вип. 2. – с. 678-683.
3. Лень В. С. Класифікація видів обліку / В. С. Лень, В. В. Гливенко // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2003. – Вип. 186, т. 2. – С. 521–528.
4. Сахно Л.А. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві / Л.А. Сахно // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал, 2009. - №1. – с. 89-92. // [Електронний ресурс] Режим доступу – <http://magazine.faaf.org.ua/ekologichniy-oblik-i-audit-v-reformuvanni-tradicijnoi-sistemi-obliku-na-pidприємстві.html>
5. Integrated Environmental and Economic Accounting - An Operational Manual / Handbook of National Accounting Series F, No. 78 (United Nations publication United Nations publication Sales No. E.00.XVII.17), - 2000 // [Електронний ресурс] Режим доступу - https://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesF/SeriesF_78E.pdf